Bilgisayar ve Eğitim Araştırmaları Dergisi
www.joucer.com

Journal of Computer and Education Research
www.joucer.com

İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

To Investigate The Elementary Mathematics Teacher Candidates' Attitudes to The Teaching Profession

Cahit TAŞDEMİR[1]

Öz

Bu çalışmada İlköğretim matematik öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Tarama yönteminin kullanıldığı bu çalışmada veri toplama aracı olarak Erkuş, Şanlı, Bağlı ve Güven (2000, 27-33) tarafından geliştirilen "Öğretmenliğe ilişkin Tutum Ölçeği" ve öğrenciler hakkında gerekli bilgileri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach alfa güvenirlik kat sayısı 0.99'dur. Çalışmanın verileri, 2013 yılı Bahar döneminde Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim matematik öğretmenliği bölümünün 1.,2.,3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören toplam 158 öğrenciye öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ölçeği uygulanarak elde edilmiştir. Tutum ölçeğiyle elde edilen veriler SPSS17.0 paket programı ile çözümlenmiştir. Verilerin analizinde, ilişkisiz örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi tekniği kullanılmıştır. Çalışma sonucunda öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları cinsiyet, sınıf seviyesi, anne-baba eğitim durumu ve mezun olunan lise türü değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Ayrıca, çalışmada ulaşılan önemli bir diğer bulgu ise, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının "uygundur" düzeyinde ve olumlu olmasıdır.

Abstract

In this study,it was aimed to evaluate the attitudes of elementary mathematics teacher candidates against the profession of teaching in terms of different variables. "Attitude Scale related to the Teaching" and "Personal Information Form", which are developed by Erkuş, Şanlı, Bağlı ve Güven (2000, 27-33) as a data collection tool and author in order to collect information about students, respectively, have been used in this study in which used the scanning method. Cronbach's alpha reliability coefficient of scale is 0.99. The data of this study have been obtained by applying "Attitude Scale related to the Teaching" to the total of 158 students who attend to the first, second, third and fourth classes of the department of elementary mathematics teaching of Education Faculty of Muş Alparslan University in spring semester of 2013 year. The data obtained with attitude scale have been analyzed in SPSS17.0 package program. The independent sample t-test and one-way variance analysis techniques have been used in the analyzing of data. At the result of study, it has never been detected a significance differences in the students' attitudes towards teaching profession in term of some variables such as "gender", "class level", parents' education level and "the kind of graduated high school". Also, another important result obtained from this study is that of the students' attitudes towards teaching profession is appropriate level and being positive.

[1] Yrd.Doç.Dr., Bitlis Eren Üniversitesi, Tatvan Meslek Yüksekokulu, Bitlis c_tasdemir@hotmail.com

Anahtar kelimeler: Tutum, Öğretmenlik Mesleği, Matematik Öğretmen Adayları, Öğretmen Eğitimi

Keywords: Attitude, Teaching profession, Mathematics Teaching Candidate, Education of Teacher.

GİRİŞ

İnsan, bir yandan toplum içinde yaşayan ve çeşitli gruplarla etkileşim içinde olan sosyal bir varlık; diğer yandan birey olma özellikleri gösteren psikolojik ve karmaşık bir sistemdir. Doğduğu andan itibaren çevresiyle etkileşime giren insan çeşitli kişilik özellikleri, davranış biçimleri, yaşam felsefesi ve tutumlar geliştirerek sosyalleşmektedir. Bu sosyalleşme süreci içinde tutumlar önemli bir yere sahiptir. Tutumlar öncelikle sosyal psikolojinin konusu ve anahtar kavramlarından biri olarak ortaya çıkmıştır Zamanla hem kuramsal gelişmeler hem de yöntem açısından kaydedilen ilerlemeler, tutumların çok çeşitli bilim dallarının araştırma ve inceleme alanına girmesini, sağlamıştır. Eğitim bilimleri de bunlardan biridir. Son yıllarda eğitim bilimleri alanında, tutum konusunun incelenmesine önem verildiği görülmektedir (Temizkan, 2008).

Tutum, bireyin kendine veya çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu, obje ya da olaya karşı deneyim, bilgi, duygu ve motivasyona dayanarak örgütlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir (İnceoğlu, 2004). Tutum, bir tutum nesnesine doğru bir eğilimi, o tutum nesnesine karşı ya da ondan yana olmayı içerir (Çakır ve Ark., 2006).

Öğretmenlerin öğrencilerini etkileyen en önemli kişilik özelliklerinden biri tutumlarıdır. Özellikle öğretmenlerin, öğrencilere ve okul çalışmalarına karşı tutumları, öğrencilerin öğrenmesine ve kişiliğine geniş ölçüde tesir etmektedir. Son 25 yıl içinde yapılan çalışmalar öğretmenlerin öğrencilerine ve okul çalışmalarına karşı tutumlarının yüksek bir güvenirlik ile ölçülebileceğini göstermektedir (Küçükahmet, 1976).

Öğretmen adayları mesleklerine yönelik olumlu tutumlara sahip olarak yetiştirilebilirlerse, öğretmen olduklarında, öğrencilere karşı daha olumlu davranışlar sergilerler, araştırmacı olurlar, yaratıcı düşünür ve yenilikleri öğrenme ortamına kolayca aktarırlar, olumlu tutumları el-yüz hareketlerine yansır ve öğrencileri daha

kolay motive ederler, öğrencilere içten ve samimi davranırlar, katı kuralcı olmazlar, zamanlarını etkili kullanırlar, mesleklerini severek yaparlar, zevk alırlar, öğretmenin görev, sorumluluk ve rollerini daha iyi bir şekilde üstlenebilirler (Çeliköz ve Çetin, 2004). Öğretmenlerin mesleğe ilişkin tutumları, onların davranışlarına ve sınıf atmosferine yansıyarak öğrencilerinin kişilik geliştirmelerinde, öğretmen-öğrenci ilişkilerinin niteliğinde ve öğrenmenin sağlanmasında belirgin bir rol oynamaktadır (Semerci ve Semerci, 2004).

Öğretmen yetiştirme açısından bakıldığında nitelikli öğretmen yetiştirilmesi, programın başarısının artırılması için öğretmen adaylarının mesleğine ilişkin tutumlarının belirlenmesi ve olumsuz ise olumlu yönde değiştirilmesi zorunludur (Semerci ve Semerci, 2004). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği ile ilgili tutumları, öğretmenlikle ilgili düşüncelerini yansıttığı gibi meslek yaşantıları üzerinde de etkili olabilmektedir (Çapri ve Çelikkaleli, 2008). Sabır, özveri ve sürekli çalışma gerektiren öğretmenlik mesleğinde başarılı olabilmek için bu mesleği severek ve isteyerek yapmak çok önemlidir (Çapa ve Çil, 1999).

Literatür incelendiğinde, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını farklı değişkenlere göre incelemek amacıyla pek çok araştırma vardır. Öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile mesleğe yönelik tutumları arasında ilişkiyi belirlemeye yönelik yapılan araştırmalarda, kadın öğretmen adayların tutumları erkeklere nazaran daha yüksek çıkmıştır(Temizkan, 2008; Şen, 2006; Işık, 2005; Pehlivan, 2008; Çakır, 2004; Oral, 2004). Bazı araştırma sonuçlarına göre ise öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları cinsiyet değişkenine göre farlılaşmadığını orta koymuştur (Bulut, 2009; Çapa ve Çil, 2000; Demirtaş ve Ark., 2008; Özder ve Ark., 2010; Semerci ve Semerci, 2004). Köğce ve Arkadaşları (2008) Karadeniz teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören toplam 212(141 birinci sınıf, 71 dördüncü sınıf) matematik öğretmen adayı üzerinde yaptığı araştırmada ise 1. Sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterirken, 4. Sınıf öğretmen adaylarının tutumlarının cinsiyet değişkenine göre göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği bulunmuştur.

Köğce ve Arkadaşları, 2008)'de yaptıkları araştırmada öğrencilerin mezun oldukları lise türü değişkenine göre 1. sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği, ancak 4.sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları arasında anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur. Tutum ortalamalarına göre hem 1. sınıf hem de 4. sınıf öğretmen lisesi mezunu olan öğretmen adaylarının mesleğe karşı tutumları diğer liselerden mezun olanlara nazaran daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Üstün (2007)'de farklı branşlardaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını karşılaştırmalı olarak incelediği çalışmasında, mezun olunan lise türünün öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu etkilemediği görülmüştür.

Öğretmen adaylarının bulundukları sınıflar açısından yapılan araştırmalar incelendiğinde farklı sonuçlar elde edilmiştir. Özder ve Arkadaşları, (2010)'nin Atatürk Öğretmen Akademi'sinde öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi adlı çalışmada, 4.sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları diğer sınıflarda öğrenim gören öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğu, ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı çıkmamıştır.

Güdek (2007)'in yapmış olduğu araştırmada 1. Sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları 4. Sınıf öğretmen adaylarına göre daha yüksek bulunmuştur. Oral (2004)'in yaptığı araştırmada ise sınıf seviyesi artıkça öğrencilerin tutum puanları da artığı sonucuna ulaşmıştır. Aysu (2000) ve Şen (2006)'nin yaptıkları araştırmada öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Yapılan araştırmalar incelendiğinde, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını farklı değişkenlere göre incelemek amacıyla yapılmış pek çok araştırmanın mevcut olduğu, ancak ilköğretim bölümü matematik programında öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını belirlemeğe yönelik çok fazla çalışmaya rastlanmamıştır. Oysa matematik öğretmen adayları da diğer öğretmen adayları gibi kendi mesleklerinde başarılı olabilmek için öğretmenlik mesleğine karşı olumlu tutum geliştirmeleri büyük önem taşımaktadır. Çünkü öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği ile ilgili tutumları

öğretmenlikle ilgili düşüncelerini yansıttığı gibi meslek yaşantıları üzerinde de etkili olabilmektedir (Çapri ve Çelikkaleli, 2008).

Öğretmen yetiştirme açısından bakıldığında nitelikli öğretmen yetiştirilmesi, programın başarısının artırılması için öğretmen adaylarının mesleğine ilişkin tutumlarının belirlenmesi ve olumsuz ise olumlu yönde değiştirilmesi zorunludur (Semerci ve Semerci, 2004). Öğretmen yetiştirme alanında başlatılan yeniden yapılanma çalışmaları ve araştırmalar sayesinde, gelişmiş ülkelerde bu alanda ilerlemeler kaydedilmiş, öğretmen eğitimine yeni bakış açıları getirilmiştir. Bu bakış açıları çerçevesinde yapılan çalışmalarda öğretmenlerin yanı sıra öğretmen adayları ile de çalışmalar yapılmasının önemine dikkat çekilmektedir (Çakmak, 1999). Bu nedenlerle bu araştırmada ilköğretim matematik öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarını cinsiyet, mezun olunan lise türü, anne-baba eğitimi ve sınıf düzeyi gibi farklı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, İlköğretim matematik öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek ve öğrencilerin tutumlarını, mezun olunan lise türü, sınıf düzeyi, anne-baba eğitim düzeyi ve cinsiyet değişkenlerine göre incelemektir.

1. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları nasıldır?
2. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları cinsiyet değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?
3. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları sınıf seviyesine göre farklılaşmakta mıdır?
4. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları mezun olunan lise türüne göre farklılaşmakta mıdır.
5. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları baba eğitim düzeyine göre farklılaşmakta mıdır.
6. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları anne eğitim düzeyine göre farklılaşmakta mıdır.

Yöntem

Araştırma Modeli ve Araştırma Grubu

Araştırma, ilköğretim matematik öğretmenliği bölümünün 1., 2., 3. ve 4. sınıflarında okuyan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını farklı değişkenler açısından belirlemek amacıyla betimsel tarama modelindedir. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlamaktadır (Karasar, 1994). Araştırmanın örneklemini, 2012-2013 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği bölümünün 1., 2., 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören toplam 158 öğrenci oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin bazı demografik özellikleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Çalışmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri

Değişken	Özellik	N	%
Cinsiyet	Kız	93	58,9
	Erkek	65	41,1
Sınıf	1.Sınıf	45	28,5
	2.Sınıf	39	24,7
	3.Sınıf	38	24,1
	4. Sınıf	36	22,8
Baba Eğitim Düzeyi	İlköğretim ve altı	74	46,8
	Lise ve dengi	52	32,9
	Yükseköğretim ve üstü	32	20,3
Anne Eğitim Düzeyi	İlköğretim ve altı	130	82,3
	Lise ve dengi	22	13,9
	Yükseköğretim ve üstü	6	3,8
Mezun Olunan Lise türü	Genel Lise	84	53,2
	Anadolu Öğr.Lisesi	18	11,4
	Anadolu/Fen/Özel lise	56	35,4

Tablo 1 incelendiğinde öğrencilerin % 58,9'sinin (N=93) kız, % 41,1'ü(N=65) erkek olduğu görülmektedir. Öğrencilerin % 28,5'i (N=45) 1.Sınıf, %24,7'si (N=39) 2. Sınıf, %24,1'i (N=38) 3.Sınıf ve %22,8'i(N=36) ise 4.Sınıf öğrencilerinden oluşmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunun anne eğitim düzeylerinin ilköğretim ve altı olduğu görülmektedir. Öğrencilerin anne eğitim düzeyi, %82,3'ünün (N=130) ilköğretim ve altı, % 13,9'zinin (N=22) lise ve dengi, %3,8's'inin (N=6) yükseköğretim

ve üstü olduğu görülmektedir. Öğrencilerin baba öğrenim durumlarına bakıldığında ise, % 46,8'i (N=74) ilköğretim ve altı iken, %32,9'i (N=52) lise ve dengi, %20,3'ü (N=32) yükseköğretim ve üstü mezunu olduğu görülür. Öğrencilerin %53,2'i (N=84) Genel lise, %11,4'si (N=18) Anadolu öğretmen lisesi ve %35,4'i (N=56) ise Anadolu/fen/özel lise mezunu oldukları görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ölçmek üzere Erkuş, Şanlı, Bağlı ve Güven (2000, 27-33) tarafından geliştirilen " Öğretmenliğe ilişkin Tutum Ölçeği" ve öğrenciler hakkında gerekli bilgileri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Bu bilgi formunda araştırmaya katılan öğrencilerin; cinsiyet, sınıf düzeyi, anne-baba eğitim düzeyi ve mezun olunan lise türü gibi sorular yer almıştır. Erkuş ve diğerleri (2000) tarafından geliştirilen Öğretmenliğe ilişkin Tutum Ölçeği 23 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach alfa güvenirlik kat sayısı 0.99'dur. Bu ölçekte 10 tanesi olumlu, 13 tanesi olumsuz ifade içeren maddeler yer almaktadır. Öğretmenliğe ilişkin Tutum Ölçeği 1-5 derecelendirme ölçeği ile puanlanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerden her bir maddenin karşısında bulunan "tamamen uygun", "uygun", "kararsızım", "uygun değil" ve "hiç uygun değil" seçeneklerinden birine katılma derecelerini belirtmeleri istenmiştir. Likert tipi ölçekte, ölçek puanı, maddelere gösterilen tepki puanlarının toplamından oluştuğundan, ölçekte yer alan her bir tutum maddesi puanlanmıştır. Bu puanlama maddenin olumlu ya da olumsuz oluşuna göre farklı yapılmıştır. Olumlu maddeler için 'tamamen uygun" kategorisinden den 'hiç uygun değil'' kategorisine doğru 5, 4, 3, 2, 1 ve olumsuz maddeler de "tamamen uygun ''kategorisinden" hiç uygun değil" kategorisine doğru 1, 2, 3, 4, 5 şeklinde puanlanmıştır. Anketten elde edilebilecek en yüksek tutum puanı 115 ve en düşük puanı ise 23 olmaktadır. Puanların yüksek olması öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumun yüksek olduğunu göstermektedir.

Verilerin Analizi

Araştırmanın genel amacı doğrultusunda, anket formu ile toplanan verilerin gerekli istatistiksel çözümleri için SPSS17.0 paket programı kullanılmıştır. Buna göre,

öğrencilerin tutumları "sınıf, cinsiyet, anne-baba eğitin düzeyi ve mezun olunan lise türü" değişkenleri bakımından analiz edilmiştir. Verilerin analizinde tek yönlü varyans analizi, ilişkisiz örneklem t-testi uygulanmıştır. Yapılan istatistiksel çözümlemelerde anlamlılık düzeyi .05 olarak alınmıştır. Aritmetik ortalamaların yorumlamasında; 1.00-1.80 arasındaki ortalama değerlerin "hiç uygun değil", 1.81-2.60 arasında olanların "uygun değil", 2.61-3.40 arasındakilerin "karasızım", 3.41-4.20 arasındakilerin "uygun" ve 4.21-5.00 arasında yer alanların ise "tamamen uygun" olarak kabul edilmiş ve yorumlanmıştır. Ölçekteki maddelerden alınabilecek en düşük puan 23, en yüksek puan 115 olduğu için puanların dağılımı; (23=Hiç uygun değil, 46= uygun değil, 69=Kararsızım, 92 =Uygundur, 115=tamamen uygundur) şeklinde yorumlanmıştır. Dağılıma göre ortalama puan 69 dır. 69'ün altındaki puanlar, görüşlerin "karasızım" dan "uygun değil" e doğru olumsuz yönde, 69'ün üstünde olan puanlar ise görüşlerin "kararsızım" dan "uygundur" a doğru olumlu yönde olduğunu ifade etmektedir.

Bulgular

Bu bölümde araştırmanın amacı doğrultusunda toplanan verilere dayalı olarak elde edilen bulgular üzerinde durulmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının ortalama ve standart sapma değerlerine ilişkin analiz sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinde yer alan maddelere katılma derecelerinin ortalaması ve standart sapma değerleri

Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum İfadeleri	Ortalama Değerler	S
1. Öğretmenliğin, manevi doyumu yüksek olan bir meslek olduğunu düşünüyorum.	4.56	0.58
2. Hiçbir zaman öğretmenlik yapmayı düşünmem.	4.52	0.72
3. Uzun dönemli tatil olanağı olsa da öğretmenlik yapmak istemem.	4.51	0.81
4. Öğretmen olma düşüncesi bile beni tedirgin eder.	4.52	0.68
5. Öğretmenliği çok seviyorum.	4.22	0.82
6. İşsiz kalsam da öğretmenlik yapmam.	4.55	0.62
7. Bence öğretmenlik sıkıcı bir meslektir.	4.35	0.80

8. Bütün zorluklara rağmen, öğretmen olmayı tercih ederim.	3.95	0.94
9. Öğretmenliğin bana göre bir meslek olmadığını düşünüyorum.	4,13	1.11
10. Bütün gün başkalarının çocuklarıyla uğraşmanın hiç çekici olmadığını düşünüyorum.	4.30	0.88
11. İstediğim bir yerde olsa bile öğretmenlik yapmam.	4.55	0.61
12. Çocuklarla ve genç kuşakla bir arada olmanın kişiyi zinde ve canlı tutuğuna inanıyorum.	4.24	0.86
13. Parasal yönü iyileştirilse bile öğretmenlik yapmayı tercih etmem.	4.53	0.71
14. Öğretmenlik sözcüğünü duymak bile beni huzursuz etmeye yetiyor.	4.52	0.56
15. Benim için en uygun mesleğin öğretmenlik olduğuna inanıyorum.	3.96	1.00
16. Hem çalışıp hem kendime daha fazla vakit ayırabildiğim için öğretmenliği tercih ederim.	3.95	1.06
17. Kendimi, küçüklüğümden beri öğretmen olmak için hazırlıyorum.	3,11	1.31
18. Hayatta seçmeyi düşüneceğim en son meslek öğretmenliktir.	4.40	0.91
19. Öğretmen olmak için yaratıldığıma inanıyorum.	3.21	1.19
20. Çocukları sevsem bile öğretmenlik yapmam.	4.44	0.76
21. Hangi koşullar altında olursa olsun, öğretmenlik yaparım.	3.79	1.00
22. Öğretmenlik yapmaktansa başka işlerde çalışmayı tercih ederim.	4.42	0.75
23. Öğretmenlik hayallerimi süsleyen bir meslektir.	3.56	1.22

***Tutum puanlarının ortalaması:** *Ort. Değerlerin Toplamı/23 =95.19/23 =4.13*

Tablo 2'ye göre öğrenciler, ortalamanın en yüksek olduğu ($\bar{X}$=4.56) "Öğretmenliğin, manevi doyumu yüksek olan bir meslek olduğunu düşünüyorum" maddesine katılmışlar. Bu ortalama değer ise "tamamen uygun" düzeyindedir. En düşük tutum ise ($\bar{X}$ = 3.11) "Kendimi, küçüklüğümden beri öğretmen olmak için hazırlıyorum" maddesi olduğu görülmektedir. Bu ortalama değer ise öğrencilerin "kararsızlık" düzeyinde bir tutuma sahip olduğunu göstermektedir. Tablo2'deki diğer maddelerin ortalama değerlere göre, öğrencilerin tutumları (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 18, 20, 22) maddeleri için "tamamen uygun" düzeyinde, (8, 9, 15, 16, 21, 23) maddeleri için "uygun" düzeyinde ve (17,19) maddeleri için ise "kararsızım" düzeyinde olduğu görülmektedir. Ayrıca, öğrencilerin tutum puanları ortalaması 4.13 olduğu görülmektedir. Bu değer ise öğrencilerin genel olarak öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının "uygun" düzeyinde ve olumlu olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları Tablo 3 de verilmiştir.

Tablo3. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları

Cinsiyet	N	$\overline{x}$	S	sd	t	p
Kız	93	95,849	10,243	156	,115	.735
Erkek	65	95,215	13,197			

Tablo 3'e göre öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. [$t_{(156)}$= ,115, p>.05]. Buradan cinsiyet değişkeninin öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumları üzerinde etkisinin olmadığı söylenebilir. Kız öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum puan ortalaması ($\overline{x}$ = 95,849) erkek öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum puan ortalamasından ($\overline{x}$ =95,215) daha yüksek olduğu, ancak tutum puanları ortalamasının birbirine çok yakın ve kararsızımdan "uygundur" a doğru olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum puanlarının aritmetik ortalama ve standart sapma sonuçları

Lise Türü	N	$\overline{x}$	ss
Anadolu Öğretmen lisesi	18	97,821	10,294
Anadolu/Fen/Özel lise	56	94,404	11,964
Genel lise	84	94,166	12,538
Toplam	158	95,588	11,514

Tablo 4'e göre, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinden aldıkları en yüksek ortalama $\overline{x}$ = 97,821 ile Anadolu öğretmen lisesi mezunu öğrencilerine ait olduğu görülmektedir. Anadolu/fen/Özel Lise mezunu öğrencilerin ortalamaları($\overline{x}$=94,404) ile Genel lise mezunu öğrencilerinin ortalamaları ($\overline{x}$=94,166) birbirine çok yakın değerlerdir. Matematik öğretmeni adaylarının mezun oldukları lise türü değişkeni açısından öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının ortalamaları arasındaki farklılığın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan F testi sonuçlarına ilişkin bulgular Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının varyans analiz sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	433,307	2	216,654	1,648	,196
Gruplariçi	30382,952	155	131,503		
Toplam	20816,259	157			

Tablo 5'e göre, farklı liselerden mezun olan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. [$F_{(2\text{-}155)} = 1,648, \ p > 0.05$]. Ancak aritmetik ortalamalar göz önüne alındığında öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre tutumları "uygundur" seviyesindedir.

Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları bulundukları sınıflara göre anlamlı bir şekilde değişip değişmediğini belirlemek amacıyla yapılan analiz sonuçları Tablo 6 ve Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının sınıflara göre aritmetik ortalama ve standart sapmaları

Sınıf	N	$\overline{x}$	ss
1	45	95,200	15,826
2	39	95,083	8,732
3	38	94,736	10,724
4	36	97,333	8,442
Toplam	158	95,588	11,514

Tablo 7. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının bulundukları sınıf seviyelerine ilişkin varyans analiz sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	162,274	3	54,091	,403	,751
Gruplariçi	20653,985	154	134,117		
	20816,259	157			

Tablo 6 da öğrencilerin bulundukları sınıf seviyelerine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının ortalamaları arasında farklılıklar görülmektedir. Ancak bu farklılığın anlamlığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda tutum puanları arasında farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı tespit

edilmiştir. [$F_{(3-1541)}$ = ,403, p > 0.05]. Tabloya göre en yüksek tutum puanı 4.sınıf düzeyinde bulunan öğrencilere ait olduğu ($\overline{x}$= 97,333) görülmektedir. 4.sınıf öğrencilerini ($\overline{x}$= 95,200) puanla 1.sınıf, ($\overline{x}$=95,083) puanla 2.sınıf ve ($\overline{x}$=94,736) puanla 3.sınıf öğrencileri izlemektedir. Tutum puanlarının ortalamalarına göre öğrencilerin tutumları kararsızımdan "uygundur" 'a doğru olduğu görülmektedir. Buradan 4. Sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları diğer sınıflarda bulunan öğrencilere göre daha olumlu olduğu söylenebilir

Tablo 8. Öğrencilerin baba eğitim düzeyi açısından öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının aritmetik ortalama ve standart sapma sonuçları

Baba eğitim düzeyi	N	$\overline{x}$	ss
İlköğretim ve altı	74	96,480	11,281
Lise ve dengi	52	96,013	11,131
Yükseköğretim ve üstü	32	93,156	12,745
Toplam	158	95,588	11,514

Tablo 8' e göre öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinden aldıkları en yüksek ortalama $\overline{x}$ = 96,480 ile baba eğitim düzeyi 'ilköğretim ve altı' olan öğrencilere ait olduğu görülmektedir. Baba eğitim düzeyi 'lise ve dengi' olan öğrencilerin ortalamaları $\overline{x}$ = 96,013 ve tutum ölçeğinden alınan en düşük ortalama ise $\overline{x}$ = 93,156 ile baba eğitim düzeyi 'yükseköğretim ve üstü' olan öğrencilere ait olduğu görülmektedir. Öğrencilerin baba eğitim düzeyi değişkeni açısından öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının ortalamaları arasındaki farklılığın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan F testi sonuçlarına ilişkin bulgular Tablo 9'de verilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin baba eğitim düzeyi açısından öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının varyans analiz sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	244,073	2	122,037	,919	,401
Gruplariçi	20572,186	155	132,724		
Toplam	20816,259	157			

Öğrencilerin baba eğitim düzeyi değişkeni açısından öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını test etmek amacıyla yapılan analiz sonucuna göre [$F_{(2-155)}$ = ,919, p > 0.05]. Bu sonuca göre

öğrencilerin baba eğitim düzeyi değişkeni açısından tutum puan ortalamaları arasındaki farkın .05 düzeyinde anlamlı değildir.

Tablo 10. Öğrencilerin anne eğitim düzeyi açısından öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının aritmetik ortalama ve standart sapma sonuçları

Baba eğitim düzeyi	N	$\overline{x}$	ss
İlköğretim ve altı	130	95,384	11,596
Lise ve dengi	22	96,636	11,167
Yükseköğretim ve üstü	6	96,166	12,797
Toplam	158	95,588	11,514

Tablo 10 incelendiğinde, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinden aldıkları en yüksek ortalamanın $\overline{x}$ = 96,636 ile anne eğitim düzeyi "lise ve dengi" olan öğrencilere ait olduğu görülmektedir. Anne eğitim düzeyi 'Yükseköğretim ve üstü' olan öğrencilerin tutum ortalamaları $\overline{x}$ = 96,166 olarak bulunmuştur. Tutum ölçeğinden alınan en düşük ortalama ise $\overline{x}$ = 95,384 ile anne eğitim düzeyi " İlköğretim ve altı" olan öğrencilere ait olduğu görülmektedir. Öğrencilerin anne eğitim düzeyi değişkeni açısından öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının ortalamaları arasındaki farklılığın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan varyans analiz sonuçları Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11. Öğrencilerin anne eğitim düzeyi açısından öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının varyans analiz sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	31,566	2	15,783	,118	,889
Gruplariçi	20784,693	155	134,095		
Toplam	20816,259	157			

Matematik öğretmeni adaylarının anne eğitim düzeyi değişkeni açısından öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olup olmadığını test etmek amacıyla hesaplanan analiz sonuçlarına göre[$F_{(2\text{-}155)}$ = ,118, p > 0.05]. Bu sonuca göre öğrencilerin anne eğitim düzeyi değişkeni açısından tutum puan ortalamaları arasındaki farkın .05 düzeyinde anlamlı değildir

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü matematik öğretmenliği programında okuyan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları sınıf, cinsiyet, anne-baba eğitim düzeyi ve mezun olunan lise türü değişkeni bakımından incelenmiş ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmada öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik ortalama tutum puanları ($\overline{x}$= 4.13) olarak bulunduğu ve bu değerin ise genel olarak öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumun "uygundur" düzeyinde ve olumlu olduğunu göstermektedir. Buradan, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı olumlu bir tutuma sahip oldukları söylenebilir. Araştırmanın bu bulgusu, Oral (2004), Erdem ve Arkadaşları (2005), Başbay ve Arkadaşları (2009), Bulut (2009)'nin yapmış olduğu araştırma bulgularını destekler niteliktedir. Benzer olarak; Terzi ve Tezci (2007), Üstün ve Arkadaşları (2004), Şimşek (2005), Şenel ve Arkadaşları (2004)'nin farklı örneklemler üzerinde yapmış oldukları araştırma sonuçları da öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının genellikle olumlu ve yüksek olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik böyle olumlu tutuma sahip olması, öğretmenlik mesleğinin manevi doyumu yüksek olan bir meslek olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Yine araştırmada öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. Bu bulgu ise cinsiyet değişkeninin öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumları üzerinde etkisinin olmadığı söylenebilir. Kız öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum puan ortalamasının erkek öğrencilerin ortalamasından daha yüksek olması, kızların tutumlarının erkeklerin tutumlarına nazaran daha olumlu olduğu söylenebilir. Bu bulgu, Çapa ve Çil (2000), Semerci ve Semerci (2004), Bulut(2009), Demirtaş ve Arkadaşları (2008)'nin yapmış oldukları araştırma bulguları ile paralellik gösterirken, Oral (2004), Terzi ve Tezci (2007), Çakır (2005), Saracaloğlu ve Arkadaşlarının (2004) yapmış oldukları araştırma sonuçlarıyla da çelişmektedir. Buradan araştırmanın cinsiyet değişkenine ait bulguları bazı araştırmalarla örtüşürken bazı araştırmalarla örtüşmemektedir. Kadın ve erkeklerin "farklı toplumsallaşma sürecinden geçmeleri,

farklı deneyim fırsatlarına sahip olmaları ve yaptıkları işlere çevreden gelen tepkilerin, cinsiyetlerine göre farklılaşması onların kendilerini farklı alanlarda yeterli görmelerine" neden olmaktadır (Kuzgun, 2003, s.54).

Bu araştırmada elde edilen önemli bulgulardan birisi ise, öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmamasıdır. Ancak tutum puanları ortalamalarına göre, Anadolu Öğretmen lisesi mezunu öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, Genel lise ve Anadolu/Fen/Özel lise mezunu öğrencilerin tutumlarından daha yüksektir. Buradan Anadolu öğretmen lisesi mezunu olan öğrencilerin mesleğe karşı tutumlarının diğer liselerden mezun olanlara göre daha olumlu olduğu söylenebilir. Ancak Genel lise ve Anadolu/Fen/Özel lise mezunu öğrencilerin ortalama tutum puanları birbirine yakındır. Anadolu Öğretmen Lisesi mezunu olan öğrencilerinin erken yaşlarda öğretmen lisesini seçmeleri ve eğitim-öğretimlerini bu liselerde tamamlamış olmaları onların bu mesleğe karşı daha olumlu tutum edinmelerinde etkili olmuş olabilir. Benzer çalışmalar incelendiğinde Üstün(2007), farklı branşlardaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını karşılaştırmalı olarak incelediği çalışmasında, mezun olunan lise türünün öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu etkilemediği sonucuna ulaşmıştır. Bu bulgu araştırmanın bulgusuyla örtüşmektedir. Ayrıca, Köğce ve Arkadaşları (2008)'nin Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören toplam 212 (141 birinci sınıf, 71 dördüncü sınıf) matematik öğretmen adayı üzerinde yaptığı araştırmada, öğrencilerin mezun oldukları lise türü değişkenine göre birinci Sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği, ancak 4.sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları arasında anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur. Tutum ortalamalarına göre hem 1. sınıf hem de 4. sınıf öğretmen lisesi mezunu olan öğretmen adaylarının mesleğe karşı tutumları diğer liselerden mezun olanlara nazaran daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç ise araştırmanın sonucuyla kısmen örtüşmektedir.

Araştırmada öğrencilerin bulundukları sınıf seviyelerine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı

bir farklılık tespit edilmemiştir. Benzer bazı çalışmalar incelendiğinde, (Çakır, 2005; Buluş, 2002, Terzi ve Tezci, 2007) sınıf düzeyi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumda önemli bir etken olmadığı yönünde bulgular ortaya çıkarmıştır. Bu sonuçlar araştırmanın bulgusu ile paralellik gösterirken Çapa ve Çil (2000), Oral (2004)'ın bulguları ile paralellik göstermemektedir.

Araştırma elde edilen diğer bir önemli sonuç ise, öğrencilerin anne-baba eğitim düzeyleri öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını etkilememektedir. Baba eğitim düzeyi %46,8 (N=74) "ilköğretim altı", anne eğitim düzeyi % 82,3'i(N=130) "ilköğretim ve altı" eğitim düzeyine sahip oldukları bulunmuştur. Bu sonuçlar ise öğrencilerin çoğunun anne ve baba eğitim düzeylerinin birbirine benzer olduğunu gösterir. Bu ise öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile anne-baba eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir farkın olmaması ile ilişkilendirilebilir. Araştırmanın bu bulgusu, Tanel, Şengören ve Tanel'in (2007) araştırma bulgusuyla örtüşmektedir. Erkan ve arkadaşlarının (2002) yapmış olduğu öğretmenlik mesleği ile ilgili çalışmada öğretmenlik mesleğini seçen öğrencilerin annelerinin % 51,9'unun ilkokul, babalarının da % 36,5'inin ortaokul mezunu olduğu tespit edilmiştir.

Pehlivan (1994)'a göre, uygulanan eğitim programlarının öğretmen adaylarının meslek ve gelecek beklentilerini karşılama düzeyi öğretmen adaylarının tutumlarında değişikliğe neden olabilir. Öğretmen adaylarının yüksek düzeyde olumlu tutum geliştirmiş olmalarının başarılarında da önemli bir yere sahip olacağını ve bu mesleği bilinçli olarak seçmiş olmalarını göstermesi açısından önemlidir. İnsanların sevmedikleri işleri-meslekleri yapmak zorunda olmaları daha baştan meslekteki başarılarını engelleyecek bir durumdur (Terzi ve Tezci, 2007).

Bu ve buna benzer nedenler, öğretmen yetiştiren eğitim kurumlarının eğitim programlarını öğrencilerin gelecek beklentilerini karşılayacak biçimde şekillendirmeleri gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Geleceğin öğretmenleri olan öğrencilerin de mesleklerini severek ve başarılı bir şekilde yapmaları, mesleğe karşı olumlu tutum içinde olması ile mümkündür. Bu ise öğretmenlik mesleğinin geleceği açısından olumlu sonuçlar doğuracağı düşünülmektedir.

Kaynaklar

Aysu, B. (2007). Okulöncesi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumlarının İncelenmesi. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Başbay, M., Ünver, G., ve Bümen, N.T. (2009). Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek lisans Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları, Boylamsal Bir Çalışma, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 59, 345-366.

Bulut, İ. (2009). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi(Dicle ve Fırat Üniversitesi Örneği), Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 14, 13-24.

Çakır, Ö. (2005). Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı (İÖLP) ve Eğitim Fakülteleri İngilizce öğretmenliği Lisans programı Öğrencilerinin Mesleğe Yönelik Tutumları ve Mesleki Yeterlik Algıları, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 6(9), 27-42.

Çapa, Y., Çil, N. (2000). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18, 69-73.

Çapri, B., Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen Adaylarının Öğretmenliğe İlişkin Tutum ve Mesleki Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Program ve Fakültelerine Göre İncelenmesi, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(15), 33-53.

Çakmak, M. (1999). İngiltere ve Türkiye'de Deneyimli Sınıf Öğretmenleri ve Aday Öğretmenlerin, İlköğretim Matematik Dersinde İzledikleri Öğretim Stratejileri ve Kullandıkları Öğretim Teknikleri Üzerinde Bir Araştırma, MEGP Doktora Bursiyerleri Tez Özetleri, Ankara: YÖK, 69-73.

Çakır, Ö., Kan, A. ve Sünbül, Ö. (2006). Öğretmenlik Meslek Bilgisi ve Tezsiz Yüksek Lisans Programlarının Tutum ve Özyeterlik Açısından Değerlendirilmesi, Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2(1), 36-47.

Çakır, Ö., Erkuş, A. ve Kılıç, F. (2004). Öğretmenlik Meslek Bilgisi Programının Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi, Mersin: Mersin Üniversitesi Yayınları

Çeliköz, N., Çetin, F. (2004). Anadolu Öğretmen Lisesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarını Etkileyen Etmenler, Milli Eğitim Dergisi, 162,136-145.

Çil, N., Çapa, Y. (1999). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi, III Ulusal Fen Bilimleri Eğitimi Sempozyumu Bildiri Kitabı, Ankara: Milli Eğitim Basımevi, 296-300.

Demirtaş, H., Cömert, M. ve Özer, N. (2008). *Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlar ile Özyeterlik Algıları Arasındaki İlişki*, Proceedings of International Conference on Educational Science ICES'08 V:1, 23-25 Famagusta North Cyprus.

Erkuş, A., Sanlı, N ve Bağlı, M. T. (2000). Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği geliştirilmesi, Eğitim ve Bilim, 116, 27-33.

Erdem, A.R., Gezer, K. ve Çokadar, H. (2005). Ortaöğretim Fen-Matematik ve Sosyal Alanlar Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi 28-30 Eylül 2005 Kongre Kitabı I. Denizli: 471-477.

Güdek, B. (2007). Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. ve 4. Sınıf Öğrencilerin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik tutumlarının Öğrenciye Ait farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi üniversitesi eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

İnceoğlu, M. (2004). Tutum, Algı, İletişim. Ankara: Elips Kitap.

Işık, S., Yaman, M. ve Soran, H. (2005). Biyoloji ve Biyoloji Öğretmenliğine Karşı Tutumlarına Göre Biyoloji Öğretmen Adaylarının Tiplerinin belirlenmesi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 29, 110-116.

Karasar, N. (1994). Araştırmada Rapor Hazırlama, Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.

Kuzgun, Y. (2003). Meslek Rehberliği ve Danışmanlığına Giriş, Nobel yayınları, s.54

Küçükahmet, L. (1976). Öğretmen Yetiştiren Kurum Öğretmenlerinin Tutumları, Ankara: Ankara Eğitim Fakültesi Yayınları

Köğçe, D., Aydın, M. ve Yıldız, C. (2008). Birinci ve Dördüncü Sınıf Matematik Öğretmen adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı tutumlarının Karşılaştırılması, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi. Trabzon.

Oral, B. (2004). Eğitim fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları, Eğitim Araştırmaları Dergisi, 4(5), 88-98.

Pehlivan, H. (1994). Eğitim Bilimleri Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölüme Yönelik Tutumları, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 10, 49-53.

Özder, H., Konedralı, G. ve Zeki, P.C. (2010). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 16(2), 253-275.

Pehlivan, H. (2009). *Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*, Paper Presented at the 1st International Congress of ducational Resarch, Çanakkale-Turkey.

Saracaloğlu, A. S., Serin, O., Bozkurt, N. ve Serin, U. (2004). Öğretmen Adaylarının Mesleğe Yönelik tutumlarını Etkileyen Faktörler, Çağdaş Eğitim Dergisi, 29(311), 16-27.

Semerci, N., Semerci, Ç. (2004). Türkiye'de Öğretmenlik Tutumları, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14(81), 137-146.

Şen, B. (2006). Sınıf Öğretmenliği Adaylarının Öğretmenlik Tutumları İle Öğrenme ve ders Çalışma Stratejileri Arasındaki ilişki, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Şenel, H., Demir, İ., sertelin, Ç., Kılıçarslan, A. ve Köksal, A. (2004). Öğretmenlik mesleğine Yönelik Tutum ve Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişki, *Eğitim Araştırmaları*, 15(49), 99-109.

Şimşek, H. (2005). Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programına Devam Eden Öğrencilerin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* 2(1), 25-50.

Tanel, R. , Şengören, S. K. Ve Tanel, Z., (2007), Fizik Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 22.

Terzi, A., Tezci, E. (2007). Necatibey Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik mesleğine İlişkin Tutumları, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 52, 593-614.

Temizkan, M. (2008). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Üzerine Bir Araştırma, *Türk eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(3), 461-486.

Üstün, A. (2007). Farklı Branşlardaki Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları, *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 339(32), 20-27.

Üstün, E., Erkan, S. ve Akman, B. (2004). Türkiye'de Okulöncesi Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi, *Kırgızistan- Türkiye manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 129-136.

Extended Summary

To Investigate The Elementary Mathematics Teacher Candidates' Attitudes to The Teaching Profession

Cahit TAŞDEMİR

Introduction

Teachers' attitudes related to their professions plays a significant role on developing personality of the students, the essence of the student-teacher relations and providing the learning by reflecting on their behaviours and class atmosphere The persons who will apply teacher profession should have some requirements which are needed to provide the essentiality of profession more effectively. The one of them is being positive of their attitude against the profession of teaching. In term of teacher training, to detect the attitudes of teacher candidates related to the their profession and if it is negative, in this case, it must be changed to the positive are imperative for educating qualified teacher and increase the success of program (Semerci and Semerci, 2004).Therefore, the levels of attitudes of the elementary mathematics teacher candidates who attend to the Education faculties are rather important. In this study, it was aimed to evaluate the attitudes of elementary mathematics teacher candidates against the profession of teaching in terms of different variables. "Attitude Scale related to the Teaching" and "Personal Information Form", which are developed by Erkuş, Şanlı, Bağlı ve Güven (2000, 27-33) as a data collection tool and author in order to collect information about students, respectively, have been used in this study in which used the scanning method. Some questions like the gender, class level, parents' education level and the kind of graduated high school of the students who join to this research have been located in this personal information form. "Attitude Scale related to the Teaching" developed by Erkuş et al (2000) consists of 23 items, 10 of them are positive and left are negative factors. Cronbach's alpha reliability coefficient of scale is

0.99.Attitude scale related to the teaching ranges from 1 to 5. In Likert type scale, each attitude item has been scored because the scale score consists of the sum of reaction score shown to the items. This grading has been done differently whether the item is negative or positive. Processing was scored from exactly appropriate (5) to non-appropriate (1) for positive items and contrary for negative items. The highest score which is being able to get from the attitude scale is 115 and also the lowest one is 23. The high score obtained from scale means positive attitude while the low score means negative attitude for the teacher profession.The data of this study have been obtained by applying "Attitude Scale related to the Teaching" to the total of 158 students who attend to the first, second, third and fourth classes of the department of elementary mathematics teaching of Education Faculty of Muş Alparslan University in spring semester of 2013 year. The data obtained with attitude scale have been analyzed in SPSS17.0 package program. The independent sample t-test and one-way variance analysis techniques have been used in the analyzing of data. At the result of study, it has never been detected a significance differences in the students' attitudes towards teaching profession in term of some variables such as "gender", "class level", parents' education level and "the kind of graduated high school". Also, another important result obtained from this study is that of the students' attitudes towards teaching profession is appropriate level and being positive.

Purpose

The aim of this study was aimed to evaluate the attitudes of elementary mathematics teacher candidates against the profession of teaching in terms of different variables.

Results

At the result of study, it has never been detected a significance differences in the students' attitudes towards teaching profession in term of some variables such as "gender", "class level", parents' education level and "the kind of graduated high school". Also, another important result obtained from this study is that of the students' attitudes towards teaching profession is appropriate level and being positive.

Methodology

Research, teaching elementary mathematics section of 1 st, 2nd, 3rd and 4th grade students in their attitudes towards the teaching profession in terms of different variables to determine is descriptive research model. Screening model, past or present condition as it was an existing aims to describe (Karasar, 1994). The research sample, in the spring semester of the 2012-2013 academic year Mus Alparslan University Faculty of Education department of Teaching of Elementary Mathematics 1,2,3 and 4, a total of 158 student studying in class constitutes.